

Punakeltaverkkoperhonen
Ärenprisnätfjäril
Euphydryas aurinia (*Eurodryas a.*)

Luontodirektiivin laji (liite II)
BOR suojelutaso epäsuotuisa riittämätön, heikkenevä

Koodi: 1065

Rauhoitettu (LSA 471/2013)
Uhanalainen (LSA 471/2013)

Uhanalaisuusluokka (IUCN): erittäin uhanalainen (EN)

Kuva: Mia Malin

Luonnehdinta

Punakeltaverkkoperhonen on hieman keskikokoista pienempi päiväperhonen, jonka etusiipien kärkiväli on 35–42 mm. Lajille on tyypillistä siipien tumma verkkokuviointi, jonka rajaamina on oransseja ja vaalean-kellertäviä laikkuja. Siipien alapinnat ovat vaaleanoranssinkellertävät. Punakeltaverkkoperhosen takasiiven alareunassa on musta pisterivi, minkä perusteella laji on erotettavissa sukulaisistaan, erityisesti kirjoverkkoperhosesta (*Euphydryas maturna*).

Elinympäristö ja levinneisyys

Punakeltaverkkoperhonen on kadonnut Hämeestä ja ilmeisesti myös Uudeltamaalta. Kaikki tunnetut nykyesiintymät sijaitsevat Kaakkois-Suomessa, jossa vahvimmat esiintymisalueet ovat Kymijoen varressa sekä Joutsenon seudulla. Lajin tyypillisin elinympäristö on metsäniityt, joilla kasvaa purtojuurta (*Succisa pratensis*), joka on toukan ainoa ravintokasvi Suomessa. Yli puolet punakeltaverkkoperhoselle sopivista elinympäristölaikuista on muutaman vuoden ikäisiä hakkuualueita. Muita elinympäristöjä ovat pakettipellot, rantaniityt, voimalinjojen alukset sekä kuivahkot niittymaat.

Nykytila ja uhkatekijät

Punakeltaverkkoperhosen esiintyminen Suomessa on vetäytynyt itään päin. Lajin säilymisen suurin uhka on sen elinympäristöjen, erityisesti sopivien metsäaukoiden ja niittyjen, umpeenkasvu. Nykyinen suojeluver-

kosto ei yksin riitä turvaamaan lajin säilymistä. Laji on ilmeisesti hyötynyt karjan metsälaidunnuksesta, joka on vähentynyt nykyisin huomattavasti aiemmasta.

Hoitosuositukset

Punakeltaverkkoperhosen kannan säilymisen edellytyksenä on, että esiintymisalueella on jatkuvasti lajille sopivia pitkäikäisiä niitty-ympäristöjä. Muun muassa voimalinjojen alusten avoimena pitäminen tukee lajin säilymistä. Myös metsätaloudella voidaan vaikuttaa siihen, kuinka paljon metsien nuoria vaiheita tai muuten puoliavoimia metsäympäristöjä on tarjolla lajin elinympäristöiksi. Lisäksi niittymäisillä kohteilla voidaan loppukesäisin suorittaa niittoa ja laidunnusta, ja siten hoitaa perhosen elinympäristöä.

Lähteet

- Ilmonen, J., Rytteri, T. & Alanen, A. (toim.). 2001. Luontodirektiivin kasvit ja selkärangattomat eläimet – Suomen Natura 2000 -ehdotuksen luonnontieteellinen arviointi. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. Suomen ympäristö 510. 177 s.
- Marttila, O., Haahtela, T., Aarnio H. & Ojalainen P. 1990. Suomen päiväperhoset. Suomen Perhostutkijain Seura. Kirjayhtymä, Helsinki. S. 256–258.
- Somerma, P. 1997. Suomen uhanalaiset perhoset. Suomen ympäristökeskus, Suomen Perhostutkijain Seura, Helsinki. 336 s.